

Kallós Miklós A Kolozsvári Zsinagógában

Nem emlékszem, milyen alkalomból készült ez a kép, talán 1998-ban vagy 1999-ben.

Valószínűleg a Holokauszt Emléknap alkalmából készült, amikor a kolozsvári hitközség elnökeként épp beszédet mondtam.

Sajátos helyzetben vagyunk most. 1997-ben megválasztottak a kolozsvári Zsidó Hitközség elnökévé. Ismeri ön a Beckett-szindrómát? Volt egy színdarab és egy film is.

Beckett Angliai Henrik herceg jó barátja volt, iszákosok és nőcsábászok mindketten, mulatozó cimborák. Aztán Henrik megtette Beckettet az anglikán egyház fejének, hogy közeli emberét tudja az egyház élén.

Beckett ezt komolyan vette, és valóban méltó módon képviselte az egyházat.

Megtagadta a király kérését, hogy feleségétől törvényesen elválassa, ezért aztán meg is gyilkolták. Érdekes dolog ez a Beckett-szindróma: magas hivatalba kerülsz, és elkezded komolyan venni. Velem is az történt.

Milyen értelemben? Sosem tagadtam a zsidó létemet, ha akartam volna, se tudtam volna. Egyáltalán nem váltam újra vallásossá, de amikor megválasztottak a hitközség elnökének, az első gyűlésen megmondtam, hogy tudatában vagyok annak, hogy vallásunk a népünk történelme során fennmaradásunk legerősebb bástyájának bizonyult. Ezt elismerem. Ezért azt mondtam, hogy mint elnök teljes erőmből támogatni fogom vallásos hitéletünket.

A hitközségben jelentős az előregedés. Sajnos az emberek rendre elfogynak, köztük azok is, akik értettek a vallásos szertartások lebonyolításához.

Én gyerek- és ifjúkorom tudására támaszkodva, magam bonyolítom le ezeket szombatonként és ünnepnapok alkalmával. Mint egy népszokást, ha úgy tetszik.

Nem hitből és nem meggyőződésből, de el tudom végezni, és nem sokan maradtak, akik helyettem meg tudnák tenni. Ez a helyzet.

De én nem vagyok vallásos, nem fognak látni imádkozni a templomban, a mai napig sem imádkozom. Nem fogok alakoskodni. Így hát szabadgondolkodó maradtam, de elvégzem a szertartásokat.

A gyerekeim a mai napig fölhánytorgatják nekem, hogy halvány fogalmuk sincs a zsidóság mibenlétéről.

Ez nem megtanulható. Megtanulni csak akkor tudod, ha eljössz a templomba, és figyelsz. Eljössz egyszer, tízszer, százszor, és ragad rád valami.

De akik eljönnek, velem egykorúak vagy még idősebbek, az ifjúság nem érdeklődik. Van egy ifjából álló énekkar, akiket ünnepkor meghívunk, eljönnek, majd elmennek.

De imádkozni nem járnak el. A zsidó fiúkat körülméteik. Az én fiaim nincsenek körülméteivel. Semmit sem tudnak a vallásukról, viszont nagyon érdekelte őket a holokauszt meg a deportálás, és mindent elolvastak, ami ezzel kapcsolatban a kezükbe került.

2001-ben, úgymond, lemondtam, tehát négy és fél évig voltam elnök a hitközségben. Újra akartak választani, de nem fogadtam el, kerüljön sorra még más is.

Egyfajta tanácsosként még mindig segítem a hitközséget. Megvannak a szükséges ismereteim, amiket még annak idején a neológ zsinagógában és édesapámnak segédkezve, a temetések alkalmával tanultam.

A neológ zsidó közösség iskoláit végeztem, ismerem mind a neológ, mind az ortodox zsidó szokásokat.